

"HAZADNAK
RENDELTELENUL
LEGY HIVE, OH MAGYARI!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGENEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGERDÜS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

"CSONKAMAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSORSZÁG!"

Óriási feladatokat old meg a „Világkongresszus”

A "Magyarok Világkongresszusa" által létesített állandó szerv legutóbb a Budapesten székelő Magyar Nemzeti Szövetség tanácstermében tartott ülésén megalkotta központi tanácsát, amely a kongresszus határozatai szerint a külföldi magyarság megbízottainak bevónásával a külföldön élő magyarok és az Óhaza között a kapcsolatokat fenn fogja tartani.

Az ülésen báró Perényi Zsigmond és dr. Ripka Ferenc, a kongresszus elnökei, elnökölték. Résztvettek azon a Társadalmi Egyesületek Szövetsége, a Magyar Revíziós Liga, a Magyar Nemzeti Szövetség, a Magyar Külföldi Társaság, a Takarékok és Bankok Egyesülete, a Magyar-Amerikai Kereskedelmi Kamara, az Országos Mezőgazdasági Kamara, a Budapesti Kereskedelmi és Iparikamara, Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala, az Országos Magyar Idegenforgalmi Tanács, az Ereklés Országzászló Nagybizottsága, az Otthon Irók és Hírlapírók Köre, a Magyar Színpad Szervezők Egyesületének kiküldöttjei, valamint az elnökség által meghívottak.

A központi tanács megelégedéssel vette tudomásul az állandó iroda eddig kifejtett működéséről szóló jelentést, amely szerint a külföldi magyarság megszervezése már eddig is

szép eredménnyel járt. Az Iroda már ezernél több külföldi magyar egyesülettel és körülbelül tízezer külföldi magyarral érintkezik. A magyar lapkiadók alázatossága folytán már száz-nál több magyar lap jár a külföldi magyar egyesületeknek, a magyar társadalom az iroda útján közel negyedezt ezer magyar könyvet ajándékozott a külföldi magyaroknak.

Az Iroda közbenjárására a Budapesti Ügyvédi Kamara készségi vállalata a külföldön élő igazoltan szegény magyarok ingyenes jogvédelmét. Ugyancsak az iroda kérésére megtörténtek az intézkedések, hogy a külföldön élő magyarok gyermekeinek tanítására külön magyar tankönyvek készüljenek. Az Iroda mozgalmat indított a külföldi magyarok között a magyar könyvek vásárlása iránt, s már több ezer pengő értékű vásárlás történt stb.

A központi tanács az Iroda működése iránt elismerését nyilvánította és további fokozottabb működésre kérte. Megvalósult tehát a Világkongresszus elgondolása: megvan az az ottani társadalmi szerv, amelyhez a külföldi magyarok, úgy, mint már kongresszus óta is nem egy esetben tettek minden ügyes-bajos dolgukkal fordulhatnak.

PAIZS ÖDÖN

EGY VANDORMAGYAR TRAGÉDIAJA

A budapesti lapok sokat írtak egy amerikai magyar tragédiájáról. Nagy vagyonnal érkezett Magyarországra, körülbelül tíz ezreddel ezelőtt neki és apósának hozzávetőlegesen 150,000 dollárja volt. Bank alapításba fogott, ezen a kísérleten a jórészt elvesztette, aztán amerikai rendszerű házipénztörzsvényvásárlást alapított. Ez az üzlet szépen fejlődött, de hitelezni volt kénytelen és az adóskok nem fizettek neki. Aztán autózásra vetette magát, ahol ugyanezen ismétlődött meg vele. A dusszagos amerikai magyar végül tönkrement, kényszerűen elhagyta hazáját, ahol egyenes úton ment volna a csődbejárásához tették át az ügyet.

Nem egyedül álló eset ez és éppen ezért érdemes ezzel a kérdéssel alaposabban foglalkozni. Mindenki joggal kérdezheti, mi az oka annak, hogy az Amerikából hazatért magyarok jórésze nem bír idehaza boldogulni, a legtöbb néhány évi hazai szereplés után vagyonilag tönkremegy és elpusztul? Azt az amerikai magyart, akiről most szó van, közelebbről ismertük. Dereks munkásember, aki szívesen dolgozott, emellett jó üzletember is, sincsen semmi különleges szenvedélye, nem dobálta oktalanul a pénzét, tehát indokolatlan, hogy miért kellett megfútni ezt a pályát amely a végén a csődhöz vezetett. Azt hisszük, hogy megtaláltuk az igazságot, ha arról beszélünk, hogy az amerikai és az európai

felfogás, a különböző viszonyoknak egymással való összekeverése idezi eió az amerikai magyark irthoni vagyoni összeomlását.

Odakint becsületesen, tisztességesen dolgozott, valami kis pénzét sikerült is megtakarítani és amikor hazaérték úgy gondolták, hogy most már eljöttük a világ és könnyű munkával, nagyszerű megélhetéssel tudnak maguknak biztosítani. Az első katasztrófák a pénz értékételenedésekor játszódtak le. A pénz után mindenki nagyon magas kamatot kapott, ha azonban dollárban tartotta meg értékét úgy jelentékeny volt a vesztesége. Eppen ezért szívesen a pénzt beváltani és nem számoltak azzal, hogy a kamat valóban nagyobb volt, de a pénz értéke állandóan csökkent. Amikor a sok-sok milliót illetve milliárdot be akarták váltani, úgy kiderült, hogy dollárban a vagyon semmit vagy pedig nagyon keveset ért.

Saját maguk vizsgálatára kitalálták azt a mondást, hogy nem lehet egyszerre Amerikában és Európában élni, tehát nem baj az, ha a dollárokon vesztenek, ellenben keresni fogunk Európában, illetve pengőben. Azt hangoztatták, hogy nemcsak Amerikában lehet jó üzleteket kötni, hanem Magyarországon is. Akkoriban keletkezett az a mondás, hogy most már Európában van az igazi Amerika, vagyis a korlátlan lehetőségek birodalma átszuszt az Óceán másik oldalára. Párral a leggyönyörűbb terveket

formáltak ki, de elfeledkeztek arról, hogy végeredményképen mégis csak amerikaiul gondolkodtak. Mindig összetévesztették a fogyasztópiac fellelvőképessége tekintetében Európát s Amerikát.

Ezt, vagy azt a cikket meg kell venni mindenkinek! — mondták, hiszen Amerikában olyan nagyszerű üzleteket csináltak vele. A vásárlók azonban elmaradtak, az üzletbe befektetett pénz eluszott. A cikk valóban nagyszerű lehetett, de az emberek idehaza nem tudták megvásárolni. Ugyanígy volt a hitelműveletekkel is. Az amerikai pénzügyi viszonyoknak megfelelően elég volt az ellenőrzés és biztosítás, amelyet megszerveztek, viszont nálunk a gazdasági viszonyok úgy alakultak, hogy a legjobb cégek, a leg jobb vásárlók tönkrementek, tehát képtelenek voltak fizetési kötelezettségüknek eleget tenni.

Igy történt azután, az hogy a hiába dolgoztak idehaza megfizetett szorgalommal az amerikai magyark a nótá vége mindegyik az volt, hogy a vagyon eluszott. Odakünn az ételle szemben sokkal ovatosabbak voltak a barátaik. Nem is keresték a könnyű vagyonserzést, hanem elfogadták a megélhetést úgy, ahogy az élet pillanatnyi

szeszélye kínálta. Idehaza az igények megnöttek és nem tudtak ennek megfelelően élni, boldogulni.

A vagyonilag tönkrement amerikai magyark bizonyosan nagyon elkeseredettek és nemcsak az igazságos kifogásokat mondják el, hanem bizonyos mértékig túlzásokra is hajlamosak. Aki visszamegy, szíja az országot és egész bizonyosan arról beszél, hogy itthon becsapták. Pedig nem akarta őket félvezetni senki. Csak önmaguk vezették félre saját magukat. Más szóval mondva: nem ismerék fel a való helyzetet.

Ha idehaza a meglévő pénzzel szintén olyan ovatosan és körültekintésel dolgoztak volna mint Amerikában, ha ugyan azt a fáradságos munkát folytatták volna, ha nem próbálkoztak volna erejükkel meghaladó problémákat megoldani, úgy talán ezt a katasztrófát is el lehetett volna kerülni. A legtöbb ember azonban megszedül a nagy számoktól. A dollár sokszor nagyobb összegnek látszott amikor koronában vagy pengőben számították. Így azután a családott amerikai magyark, akik tele jó szándékkal, lelkes tervekkel jöttek haza dédelgett álmaikat nem tudták valóra váltani.

33 millió pengővel megkezdik a kisbirtokok szanálását. Az előkészítő bizottság fáradságtalanul dolgozik a nagy anyag földolgozásán. A múlt esztendőben több mint 11,000 árverést tüztek ki a földbirtokokra Magyarországon. A kisbirtokok szanálására eddig 3000 kérvény érkezett be. Most arra törekednek, hogy a kitűzött árveréseket valamilyen módon fel lehessen függeszteni.

Politikai körökben sokat beszéltek arról, hogy Garami Ernő és a szocialdemokrata pártvezetőség között komolyan kiéleződött az ellentét. Garami Ernő az első forradalomban kereskedelmi miniszter volt és ebben a minőségében mindenki becsülését kiérdemelte. Amikor kitört a kommunizmus, elhagyta az országot és a kommunisták legyőzése után sem tért vissza. Közeli esztendőt jöttek emigrációban. Ugyilátszik őt is utólte az emigránsok tragédiája. Hiába jött haza, nem tudta megtalálni a helyét elvartáit között. Többször tárgyalta a miniszterelnökkel is, de hiába volt minden tapogatózása. Az a felfogása, hogy a párnak nem szabad az aktív politikában résztvennie és többet használni a munkáságnak a szocialista párt, ha egy ideig passzivitásban maradt.

A népjóléti minisztériumban tovább folyik a vizsgálat. Ernst miniszter elfoglalta már hivatalát. Amennyiben terhelő adatok merültek fel, azok kizárólag az elnöki osztály ügykezeléséből származhatnak. A számszéki vizsgálóbizottság behatáron foglalkozott Vass József halála után történt eseményekkel. Miután az összes kihallgatásokat befejezték, sor kerül Dréhr Imre volt államtitkár meghallgatására is, mivel ő ismert legjob-

ban Vass József gondolkozását és be volt avatva a miniszter minden intézkedésébe.

Dr. Szabóky Alajos pénzügyi államtitkár meghalt. Szabóky aktív részt vett az ország pénzügyeinek intézésében. Már régen betegeskedett, legutóbb pedig három napig küzdött a halállal. Szabókyt a kerepesi temetőben temették el nagy részvét mellett.

Gázvédelemre oktatják a budapesti rendőröket. A budapesti főkapitány napirancsban intézkedett arról, hogy a rendőrtisztviseltek tagjai gázvédelemi oktatásban részesüljenek. Petrőczy István nyugalmazott ezredes ismertette a gázháboru veszedelmét a rendőrség emberével.

ARAD HÁROMNEGYED RÉSE MA IS MAGYAR

Bukarestből jelentik: Az Univerul hosszu cikkbek foglalkozik a legutóbbi romániai népszámlálással kapcsolatban Arad városával. A lap megállapítja, hogy Arad sohasem volt magyar város és abban a magyarok csak elenyésző kisebbségben éltek.

A cikk további részében éles kirohánást intéz az aradi Magyar Párt ellen, amelyet azzal vádol, hogy az aradi zsidó és román lakosságot felbujtották, hogy magukat magyaroknak vallják. A lap szerint ugyanis a Magyar Párt azt hangoztatta, hogy nem népszámlálásra van szó, hanem népszavazásra és most tulajdonképpen Arad hovartartozandósága fölött kell dönteni.

Az Univerul említett cikkében teljesen figyelmen kívül hagyja, hogy Arad városában a legutolsó békeévekben föllállított statisztika szerint kerekén 80 százaléka volt a lakosságnak magyar, amint figyelmen kívül hagyja azt is, hogy az épp most lefolyt népszámlálás szerint is az erősen megcsappant magyarság még mindig 72 százalékát teszi ki a lakosságnak, holott a román hatóságok valóban nem terhelte muszázt azon a téren, hogy a meglévő magyarság számát is csökkenték.

MIERT OLVASSA ÖN A KANADAI HIREKET TÖBBHETES KÉSSESEL MAS LAPOKBÓL? FIZESSEN ELŐ A KANADAI MAGYAR UJSÁGRA

7 napi ingyen próba

REUMABAN SZENVEDŐKNEK

Ha Ön reumában szenved, Rose Reuma Orvoságot szedjen, amely feltétlen gyógyítja ebből a kínos betegségből. Ne küldjön pénzt, csupán küldje el címétre az alábbi szelvényt, melytől mi küldünk Önnek egy próbacsomagot.

TELJESEN INGYEN

Rose Reuma Tab Co.
Dept. H. 4. 3516 No. Irving Ave.
Chicago, Ill.

Küldjenek egy próbacsomagot Rose Reuma orvoságot ingyen és bérmentve. Egy heti használat után, ha még mindig nem találja meg a megoldást, visszajuttatjuk a csomagot.

Név: .....

Cím: .....

VISSZASIRJÁK A TÓTOK
MAGYARORSZÁGOT

Forrong a tót nép; a csehek által a Felvidékre zudított nyomor kiábrándította őket a csehekől: visszajárják már Magyarországot. Erre vall az a körlevél, mely most érkezett Kanadába és így szól:

"Kedves testvérünk! — Bécsben tartott kongresszusunk alkalmával, melyen a világ minden részébe szerteszéledt felvidékiek megbízottjai személyesen vagy hozzájárulással résztvettek, megalapították a szlovák világszövetséget, alapszabályainkat az osztrák belügyminiszter jóváhagyta. A szlovák világszövetség célja a világon élő, összes Felvidékről elszármazottaknak gazdasági és kulturális érdekeik megvédése céljából egy táborba való tömörítése és egy irányt szolgáló egyesítése. A szövetség nem politikai, azonban testvéreink gazdasági, kulturális és szociális érdekeinek megvédéséért harcol,

továbbá szorongyal, börtönnel elfojtott jogaik és kívánságainak a világ előtt szószólói vagyunk és akarunk lenni.

Ezen céljainkat másképp nem érhetjük el, mint a jelenlegi szlovenszókainak a csehekől mielőbb való elszakadásának nemzetközi nyilvánítása és propagálása, továbbá a Magyarországgal való közvetlen kapcsolatok megteremtése által."

Ezután a körlevél ismerteti a célkitűzést, majd hangsúlyozza, hogy a szlovák világszövetség nemcsak kizárólagosan a tótoktól öleli magához, hanem az összes Felvidéken lakókat, a Felvidékről elszármazottakat és olyanokat, akiknek szívük és lelkiük a Felvidékhez húz.

FELKÉRJÜK LAPUNK MUNKATÁRSAIT, HOGY CSAK A PÁPIR EGYIK OLDALÁRA, LEHETŐLEG RITKASÓROS GÉPIRÁSSAL IRJÁK CIKKEIKET

**SZÉPSÉGET ÉS BÁJT
ŰDE ARCOT ÉS HÓFEHÉR KEZEKET
NYER RÖVID IDŐ ALATT AZ, aki a BOLGÁR-féle
LILIOM CSOKROT**

használja, mely négy szerből: Liliom Krémből, Szappanból, Liliom Tejből és fehér vagy rózsaszínű Puderből áll. Pattanást, szeplőt, ráncokat és minden bőrtisztatlanságot varázszerűen eltüntetnek. — Mind a négy szert postán bárhová bérmentve küldjük használati utasítással \$2.10-ért.

INTELEM! Sokan hamisítják a szereket, tehát vigyázzunk és mindig csak a valódit rendeljük meg ezen a címen:

Vörös Kereszt Patika

8901 BUCKEYE ROAD, N. CLEVELAND, O.

116 oldalas egészségi útmutató nők és férfiak számára és csoda-kivitelű falinaptár 1931-re minden rendeléssel, ingyen.

MOLNAR GYULA
MAGYAR ÉTTERME, SZALODAJA ÉS BILLIÁRD TERME
700 Main St. Telefon 25 187 WINNIPEG, Man.

MAGYAR
BILLIARD-HALL
MONTREALBAN
1003 St. Lawrence Blvd.
SZIVES PÁRTFOGÁST KER
VARGA JÁNOS

**Az egyetlen magyar gyógyszerész
egész keletkanadában**

ahol magyarul beszélnek a Óházában közzett gyógyszerész ad tanácsot ad tanácsot és csinálja meg az orvoságot!

I. ROTHBART
gyógyyszerész és vegyész

594. Dundas St. West. TORONTO, ONT.
DIJLANUL ADUNK TANÁCSOT, HA FELKERES VAGY IRJ!
POSTAI RENDELESEKET PONTOSAN KIKÜLDÜNK!

**OLCSÓ ÁRU
UTAZÁS AZ ÓHAZABA**

Ha Óházába óhajtatni jőjön vagy írjon az alanti hajózási irodába, leggyorsabb járattal hajójunk indulnak minden héten, — visszavándorlási engedélyt megszerezünk ingyen mindazoknak, akik velünk utaznak. Pénzküldés a világ minden részébe kábel útján. — Ha családját óhajtatja kiközölni az engedélyt a legrovidebb időn belül megszerezünk, írjon azonnal az alanti címre:

Stephen Vojnits
HAJÓJEGY ÉS PÉNZKÜLDÉSI IRODA
1473 St. Dominique St. MONTREAL, Que.